

NIEUWSBRIEF

INTERVIEWS & ACHTERGRONDEN
OVER HET MIT

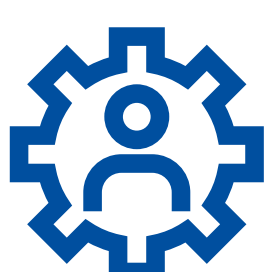
MEI '21

[PAG. 1 “ZODRA JE ECHT AAN DE SLAG GAAT, ONTSTAAT ER EEN NIEUWE CULTUUR” >>](#)

[PAG. 2 VERSCHILLEN VIEREN WE, ERVARINGEN DELEN WE >>](#)

[PAG. 4 BEDRIJFSVOERING IN OPBOUW >>](#)

[PAG. 5 TEAM NL TEGEN DE ONDERMIJNING >>](#)

“ZODRA JE ECHT AAN DE SLAG GAAT, ONTSTAAT ER EEN NIEUWE CULTUUR”

De ontwerpgroep helpt bij de inrichting van het MIT. De leden zorgen dat de juiste mensen klaarstaan, de informatie-uitwisseling kan beginnen en de moederorganisaties zijn aangesloten. Dit keer vertellen Tom Zuidam (Belastingdienst) en Harry Kruter (FIOD) over de voortgang.

Tom Zuidam

Harry Kruter

DE ONTWERPGROEP ONDERSTEUNT EN ADVISEERT IN DE EERSTE FASE VAN DE OPBOUW VAN HET MIT. WELKE ROL HEBBEN JULLIE?

Harry: “Ik coördineer alle contacten tussen FIOD en MIT. Voor mij is het belangrijk dat het MIT aan de slag kan en dat de FIOD goed is aangesloten. Er gebeurt al veel goeds, het MIT gaat meerwaarde bieden. Die kan je het beste laten zien als je echt aan het werk gaat. De fase van denken is nog niet voorbij, maar die van doen moet wel beginnen.”

Tom: “Net als Harry ben ik inmiddels bijna fulltime bij het MIT betrokken. Eerst als kwartiermaker, nu als lid van het ontwerpteam. Ik zorg voor de verbinding van de Belastingdienst en het MIT. We hebben de werving voor het MIT nagenoeg rond. We zien veel gemotiveerde mensen die graag aan de slag willen. Dat geeft energie.”

WAT ZIJN DE PLANNEN EN WAT GEBEURT ER AL?

Tom: “In operationele field labs willen we snel van start om barrières op te werpen tegen zware criminaliteit. Die mag niet meer winstgevend zijn. We willen niet meer alleen achter de drugsdealers aan, maar we willen het verdienmodel in de kern raken. In drugshandel bijvoorbeeld ook kijken naar de vraag, niet alleen naar het aanbod. Echt op nieuwe manieren kijken, met hulp van data en de wetenschap, hoe je bepaalde fenomenen kunt verstoren.”

Harry: “Niet alleen aanpakken wat je ziet gebeuren, maar vooral wat je nog niet ziet. Leren voorspellen hoe die criminelen zich bewegen, en dan de juiste interventie inzetten.”

Tom: “De operationele projecten kunnen voor de zomer starten, verwacht ik. Dan gaan we in het klein zien hoe het kan werken, en kunnen we daarvan leren. De lessen van de field labs nemen we mee in de opbouw van de organisatie van het MIT.”

Harry: “We willen proefondervindelijk gaan vaststellen hoe we het beste kunnen werken. Als we blijven denken, houden we ook vast aan onze eigen cultuur, blijven we redeneren vanuit de moederorganisaties. Zodra je met elkaar aan het werk gaat, ontstaat er iets nieuws. Daarbij willen we ons nederig opstellen, we moeten ons immers nog bewijzen. Dat er enorme kansen liggen, staat voor mij vast.”

HOE ZIJN JULLIE MOEDERORGANISATIES BETROKKEN?

Tom: “De Belastingdienst levert fiscale en financiële informatie en helpt bij het duiden ervan. Het gaat om het inzichtelijk krijgen van geldstromen. Om onze gezamenlijke ambitie waar te maken moet wetgeving voor data-uitwisseling nog meer mogelijk zijn, maar ook nu al zie je verbanden en mogelijke interventies. De Belastingdienst is heel groot. Ik probeer ervoor te zorgen dat iedereen weet wat het MIT doet en we voldoende zijn aangesloten bij alle werkgroepen.”

Harry: “De FIOD kijkt waar vermogen zich bevindt, ook internationaal. Op dit moment moet je in Dubai zijn, dat is bekend, maar wat wordt een volgende hotspot? Hoe eerder je dat weet, hoe eerder je daar een positie kan innemen, kan gaan kijken en luisteren hoe het daar werkt. Het verdienmodel van het MIT is het bij elkaar brengen van informatie. Dat heb ik in mijn 41 jaar bij de overheid wel gezien; hoe rijk je bent als je weet hoe de financiële positie van een crimineel is, wat die internationaal allemaal uitvoert. Om te zorgen dat de FIOD goed kan leveren aan het MIT heb ik een programmabureau opgezet. Dat coördineert de werving van 78 mensen én de communicatie over de rol van de FIOD in het MIT.”

WAT HOPEN JULLIE EIND DIT JAAR BEREIKT TE HEBBEN?

Tom: “Ik hoop op focus. Er zijn veel goede ideeën en initiatieven, nu moeten we scherp krijgen hoe we snel operationeel kunnen worden. Dan kunnen we onze meerwaarde in de praktijk gaan tonen. Er is veel energie, nu gaat het om onderling vertrouwen opbouwen, en lef om zaken op te pakken.”

Harry: “Ik hoop dat zes culturen één zullen worden. Dan kan je resultaat boeken; als we allemaal dat MIT-jasje aan hebben. En dan hoop ik uiteindelijk dat alle Nederlanders straks weer een touwtje uit de brievenbus kunnen hangen. Dat is toch waar je het voor doet.”

VERSCHILLEN VIEREN WE, ERVARINGEN DELEN WE

Kennis opbouwen, met collega's sparren, maar ook experimenteren, ontdekken en de fout in gaan. En daar weer van leren. Susan Lasschuit-Lavalaye, Martijn Reuvers en Wil Mouwen van de afdeling Plans & Ops maken deel uit van het MIT en vertellen over hun ervaringen. “Het is een feestje om multidisciplinair te werken.”

INTERVIEW MET MARTIJN REUVERS

Martijn komt van Defensie en is vanaf januari werkzaam bij het MIT. Hij is projectleider van de afdeling Plans.

“Ik werd maart vorig jaar benaderd om bij het MIT te komen werken. Ik werkte aan een ander project bij de landmacht, maar dat werd in december afgerond. Vanaf januari startte ik bij het MIT. Ik schrijf mee aan het programmaplan en ben projectleider Plans. Ik wil graag een bijdrage leveren aan het MIT. Misschien idealistisch, maar het liefst willen we toe naar een samenleving zonder ondermijning. Bij Defensie hebben we het motto ‘we beschermen wat ons dierbaar is’ en dat willen we ook met het MIT bereiken: streven naar een zo veilig mogelijk Nederland. We brengen alle kennis bij elkaar van alle organisaties en vinden zo een synergie die we nooit in ons eentje kunnen bereiken. Zo komen oplossingen op tafel die nog niet eerder zijn bedacht.”

INTERVENTIES

”We zijn nog aan het bouwen aan het MIT. Zodra het fundament staat, willen we zo snel mogelijk operationeel zijn. Wij plannen dan systemische operaties, die uit verschillende geschakelde interventies bestaan, zowel op operationeel, tactisch als strategisch niveau. Dat kunnen interventies zijn om informatie in te winnen, of om een sleutelfiguur of facilitator uit een organisatie te halen. Of een interventie waarbij we via de stuurgroep adviseren aan departementen om (internationaal) beleid te wijzigen, met als doel om criminelen sneller te kunnen aanpakken. Als het operatieplan klaar is, geven we het door aan Ops, die het plan gaat uitvoeren en verfijnen. Het is een nauw samenspel tussen beide afdelingen.

Er zullen zaken fout gaan, maar we gaan ook successen boeken. Door synergie te zoeken, kom je tot de beste oplossingen, die ondermijnende criminele systemen aangrijpen en verstoren. Daarnaast bouwen we aan processen en een organisatiestructuur. Dat komt samen tot iets nieuws en dat is het MIT. We hebben een hoog ambitieniveau nodig om dit te bereiken. Want we willen uitgroeien tot een geduchte tegenstander van criminele netwerken en een medestander zijn voor onze moederorganisaties.”

INTERVIEW MET WIL MOUWEN

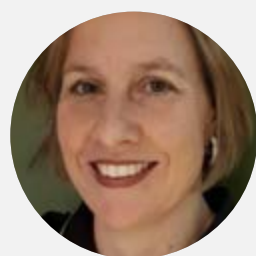
Wil werkte als teamleider bij de FIOD en maakte onlangs de overstap naar de afdeling Ops (operations), waar hij een duo vormt met Susan.

“Vanaf het begin heb ik het MIT met veel interesse gevolgd, want ik ben in de regio Zuid-Oost van de FIOD naast opsporing belast met de inrichting van de aanpak ondermijning vanuit mijn fiscale- en douaneachtergrond. Daarbij werk ik samen met de politie in Brabant en Limburg. Ik heb nagedacht over mijn toekomst en heb samenwerking hoog in het vaandel staan. Daarom wilde ik me graag aansluiten bij het MIT. Eerst in een deelproject en daar raakte ik in contact met Susan. Samen kwamen we tot de conclusie dat we als duo projectleiders het project Ops konden vormgeven en aansturen.”

ERVARINGEN DELEN

“Nu het programmaplan er staat, geven we het een verdiepingsslag. We werken aan de verdere opbouw van het MIT en de samenwerking met andere partners en organisaties. Wij zijn op zoek naar hun unieke bijdrage, maar kunnen ook iets voor ze betekenen. Ik geniet van die samenwerking, ondanks de diverse culturen die er binnen het MIT bestaan. Ik zeg altijd: de verschillen vieren we en de ervaringen delen we. De verwachtingen zijn hoog gespannen en je kunt soms struikelen, want het werk is niet altijd gemakkelijk. Maar ik heb er nog geen dag spijt van. Het is een feestje om multidisciplinair te werken. Elkaar vinden, afstemmen, samenwerken, het is een mooi avontuur. Ik hoop dat we met die samenwerking als overheid sneller, wendbaarder en effectiever kunnen acteren. Als we dat voor elkaar krijgen, zou dat geweldig zijn.”

INTERVIEW MET SUSAN LASSCHUIT- LAVALAYE

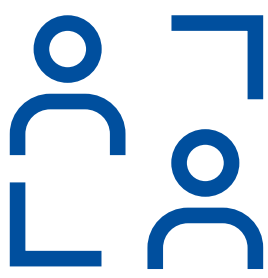
Susan Lasschuit-Lavalaye werkte bij diverse politie-eenheden als leidinggevende. Ze startte begin 2020 als kwartiermaker en is inmiddels projectleider Operations en Internationaal bij het MIT.

“Toen ik in 2020 samen met enkele andere projectleiders startte, hebben we ons eerst de vraag gesteld wat we als MIT kunnen toevoegen aan de bestrijding van ondermijning. Het moest niet meer van hetzelfde zijn. Het is belangrijk om dit in samenhang met de moederorganisaties te doen. Door best practices met elkaar te delen, zetten we hierin een eerste stap. De moederorganisaties beschikken bijvoorbeeld over specialismes die wij als MIT niet in huis hebben en ook niet gaan inrichten, omdat dit op andere plekken al prima geregeld is. Anderzijds hopen we als MIT straks de moederorganisaties met expertise te helpen. We onderzoeken hoe we elkaar van dienst kunnen zijn in onze bestrijdingsopdracht.”

TOOLBOX VAN INTERVENTIES

“We kijken naar fenomenen die ondermijnend zijn voor onze samenleving. We onderzoeken vervolgens welke interventies we op basis van het Intelligence beeld wat er ligt, kunnen inzetten. Denk onder andere aan een opsporingsonderzoek, controleacties of samenwerking met brancheverenigingen. We werken aan een toolbox van interventies die we als MIT kunnen inzetten tegen fenomenen die ondermijnend zijn. Wij willen als MIT diverse rollen invullen die ervoor kunnen zorgen dat we meer toe gaan naar de gedachte van de bestrijding van ondermijning door één overheid.”

“Wat je nu al ziet is dat collega's uit diverse organisaties gevraagd en ongevraagd projecten met ons delen en ons komen ondersteunen in de bouwfase van het MIT. Er zit daar zoveel specialisme verborgen waar we iets mee kunnen. Naast de moederorganisaties hebben we contact met andere partners, zoals bijvoorbeeld het ministerie van J&V. Als we juridisch advies nodig hebben, kunnen ze ons daarbij helpen. Samen staan we sterk. Een collega vertelde me over haar succesvolle project in de eenheid Zeeland-West Brabant dat goed is uit te breiden binnen Nederland. Op zo'n moment bespreek je wat je voor elkaar kan betekenen; collega's zijn dan heel openhartig over hoe ze een operatie aanvliegen. Dat zijn hele waardevolle gesprekken. Ik hoop dat collega's van de moeder- en partnerorganisaties met ons blijven meedenken en hun ervaringen uitwisselen. Daar komen de mooiste dingen uit. We zijn gestructureerd met elkaar aan het bouwen en het gaat erom wat je te bieden hebt. Jouw expertise doet ertoe!”

BEDRIJFSVOERING IN OPBOUW

“HET GAAT MEER OM MENSEN DAN OM SPULLEN”

Jan Trompert is binnen het programmateam van het MIT verantwoordelijk voor de bedrijfsvoering. Wat valt daaronder en hoe vordert dat? Jan vertelt over HR, ICT, huisvesting en meer. “We bouwen én we zijn al begonnen.”

Jan Trompert

WAAROM HEBBEN ZE JOU VOOR DEZE KLUS GEVRAAGD, DENK JE?

“Ik houd van pionieren. En ik heb ervaring met het aansturen van en samenwerken met specialisten – bij de recherche, de mariniers, de marechaussee en bij de Defensiestaf in Den Haag. De missie van het MIT is voor mij een enorme drijfveer. Als ik hoor dat medewerkers van een fruitbedrijf met de dood worden bedreigd omdat het bedrijf aangifte doet na een cocaïne-vondst – dan wil ik zulke zware criminaliteit helpen bestrijden. Toen ze mij voor een rol in het MIT belden in september, zei ik direct ja.”

IN WELKE FASE ZITTEN JULLIE NU?

“Uiteindelijk moeten hier zo’n vierhonderd mensen werken, we zitten nu op zeventig. We zetten de organisatie op en tegelijk zijn er al collega’s aan het werk. We hebben een vierkoppige leiding en monitoren alle projecten in tweetallen. Zo leren we elkaar en de organisatie goed kennen. Voor de twintig projecten stellen we projectleiders aan. Doelen en planning staan in het ruim honderdvijftig pagina’s tellende programmaplan. We werken als een soort start-up, budgetgestuurd, met veel ruimte om de organisatie naar behoefte in te richten. De bouwfase duurt twee jaar.”

JIJ BENT VERANTWOORDELIJK VOOR DE BEDRIJFSVOERING. NEEM HR, WAT GEBEURT ER OP DAT VLAK?

“Ook daar twee sporen: opbouw van de HR-afdeling en tegelijk al bezig met werving en selectie voor andere projecten. Op dit moment staan er bijvoorbeeld bij de FIOD vacatures uit voor financieel specialisten. Wij willen de allerbeste mensen aantrekken, maar ik begrijp ook dat moederorganisaties die liever niet kwijt willen. Wij staan ervoor open als mensen eerst een klus moeten afmaken. Bovendien bieden wij mensen een functie voor bijvoorbeeld vier tot zes jaar; waarna ze met een heleboel kennis, ervaring en een groot netwerk terug kunnen naar hun eigen organisatie. En bedenk: het MIT is extra, er is geld voor extra mensen. Op vacatures reageren ook veel externen, waardoor de totale capaciteit toeneemt.”

HUISVESTING LIJKT ME IN DEZE TIJD NIET EENVOUDIG. HEBBEN JULLIE AL EEN GESCHIKT GEBOUW?

“Het is inderdaad apart om een kantoor te zoeken in tijden van thuiswerken. Zodra het kan willen we wel dat onze teams op locatie gaan werken. Niet alle vierhonderd mensen overigens, want we hebben bijvoorbeeld ook interventieteams, en een deel werkt binnen de moederorganisaties. We zoeken nu een geschikte ruimte, ergens in het midden van het land. Een pand dat we op het oog hadden blijkt niet goed genoeg te beveiligen, dus de zoektocht gaat voort. Met hulp van het politiedienstencentrum.”

WAT HOORT ER NOG MEER BIJ BEDRIJFSVOERING?

“ICT natuurlijk. Voor het datawarehouse zijn we bezig hardware in te kopen. Daarvoor hebben we een projectleider van de politie aangetrokken. Beveiliging speelt hierbij een belangrijke rol. Verder is financiën een onderdeel van bedrijfsvoering. Dat team is in opbouw, maar heeft al de eerste begroting afgeleverd. Knap werk. En denk aan juridische zaken. Wij gaan straks data delen, zoals persoons- en politiegegevens. We zijn op zoek naar een projectleider en teamleden die daarvoor protocollen gaan maken. Ook de communicatieafdeling wordt nu opgezet.”

HEB JE IN DEZE FASE ZELF EIGENLIJK LAST VAN HET THUISWERKEN?

“Brainstormen gaat beter als je bij elkaar zit, het is jammer dat dat niet kan. Als programmteam zien we elkaar wel wekelijks even. Onlangs ontmoetten ook de projectleiders elkaar. Dat is fijn. Mijn kinderen zeggen dat ik met een grote glimlach door het huis loop, ook al maak ik lange dagen. Dat is een goed teken, toch?”

HOE BETREK JE MEDEWERKERS BIJ ALLE ONTWIKKELINGEN?

“We zijn nu bezig de medezeggenschap op te zetten. Formeel hoeft dat nog niet, maar we willen graag dat mensen meedenken. We kijken naar het voorbeeld van de OR-structuur van de politie. Ook hebben we al een huisvestingscommissie die meedenkt.”

WAT GAAT HET SUCCES VAN DE ORGANISATIE BEPALEN, DENK JIJ?

“Ik heb bij mijn eerste baan bij de mariniers al gezien: je kan nog zulke mooie spullen hebben – of de missie slaagt hangt af van het team. Van mensen die kunnen improviseren en buiten de eigen kaders kunnen denken. Wie hier solliciteert is sowieso heel gemotiveerd, merk ik, die voelt een missie. Het is aan ons als programmteam om te zorgen dat dat ook zo blijft. Door te luisteren, te informeren, te zorgen dat talent benut wordt. Als deze mensen de juiste middelen hebben onder de juiste omstandigheden; dan moet het gaan vliegen.”

TEAM NL TEGEN DE ONDERMIJNING

Intelligence is één van de afdelingen die binnen het MIT gestalte krijgt. Projectleider Hermen Sterrenburg zoekt daarbij de samenwerking met de moederorganisaties, zoals met Theo van Biert en Kim Kuipers van de Douane.

Theo van Biert, teamleider
Landelijk Tactisch Centrum bij de Douane

“In onze organisatie hebben we te maken met EU buitengrensoverschrijdend goederenverkeer dat via Nederland in- en uitgaat. Wij hebben een goed beeld van deze logistieke stromen en daar ligt ook onze kracht. Wij hebben echter minder zicht op wat er binnen de grenzen van de Europese Unie gebeurt. Daar waar onze bevoegdheid ophoudt, kan het MIT verder gaan. Door de samenwerking krijgen we een breder beeld van de criminele activiteiten en voorkom je dat criminelen ongrijpbaar worden.”

Hermen Sterrenburg, afkomstig van de politie,
is projectleider MIT Intelligence

“Multidisciplinair samenwerken is natuurlijk niet nieuw en passen we al in diverse verbanden succesvol toe. De (landelijke) schaal waarop we nu multidisciplinair met Intelligence aan de slag gaan is wel nieuw. Het MIT gaat uiteindelijk ook proactief naar criminele dreigingen kijken met het doel om deze te verstoren. Hiervoor is wel eerst een zelfstandige wettelijke basis vereist. Wat ook onderscheidend zal zijn is dat het MIT vooral vanuit een ‘systemische’ benadering gaat werken. Dat wil zeggen; van buiten naar binnen kijkend. Wat bedreigt Nederland en hoe zit zo’n systeem in elkaar? En welke fenomenen zien we daarbinnen vervolgens waarin echt landelijke multidisciplinaire samenwerking nodig is? Dit is een aanvulling op bestaande aanpakken. Als we op die manier naar criminele ondermijning kijken, kunnen we de aanpak van zo’n fenomeen veel gericht overheidsbreed (dus ook politiek) agenderen, plannen en in samenspel met alle partners tackelen en evalueren. In die hele keten heb je perspectief nodig om de juiste beslissingen te nemen. Het proces om tot zo’n handelingsperspectief te komen is het Intelligence proces: het verzamelen, opslaan/verwerken en analyseren van informatie en alle sturings- en (informatie)coördinatie vraagstukken die daarbij komen kijken.”

**Kim Kuipers, werkt als handhavingsregisseur
Verdovende Middelen bij de Douane**

“In de eerste sessies dat we bij elkaar kwamen, kreeg je bij de moederorganisaties verschillende antwoorden op de vraag wat Intelligence nu precies inhoudt. Inmiddels hebben we vastgesteld wat precies de Intelligence functie binnen het MIT is. In de aankomende periode gaan we die verder uitwerken en kijken hoe je intelligence kunt inrichten en toepassen. Het zou mooi zijn als we nog meer informatie met elkaar kunnen delen, en daarbij is er ook op juridisch vlak nog een en ander te bereiken.”

Hermen: “Er komt een MIT convenant waarin we vastleggen wat er wettelijk en juridisch mag. We hebben, met het oog op privacy en ethiek, tegelijkertijd scherpe discussies over welke informatie dit nu precies moet zijn. We zitten middenin dit proces. En we willen geen werk dubbel doen. Er zijn bijvoorbeeld genoeg bestaande rapportages die je kunt gebruiken bij de aanpak van een fenomeen. Dat verwerken we zeker in onze aanpak en ontwikkeling en zo willen we behulpzaam zijn voor de andere organisaties. Ons concept is meerwaarde bieden.”

Kim: “Collega’s hebben wel een beeld hoe het loopt bij de Douane of de politie, maar vaak is dat een beperkt beeld. Ik hoor nu wel eens een collega zeggen: ‘Als ik dat toen had geweten, dan hadden we dat anders kunnen oplossen.’ In de afgelopen periode hebben we elkaars organisaties beter leren kennen, zodat we meer oog hebben voor ieders kwaliteiten en gevoeligheden.”

Theo: “Binnen de Douane hebben de mensen die erbij betrokken zijn, gekeken welke kansen het MIT biedt en wat wijzelf kunnen toevoegen aan het MIT. We zien de samenwerking als een kans waarin we elkaar kunnen versterken. Ondernijning is een chronisch probleem en lijkt groter te worden. Met de huidige inzet van de diensten zijn we onvoldoende in staat om het probleem op een effectieve manier aan te pakken.”

Kim: “Alleen informatie stapelen is niet genoeg, het is de uitdaging om op een innovatieve manier te kijken naar fenomenen, zodat je het systeem achter de criminele netwerken kunt kraken. In de werkgroep Internationaal bespreken we wat de best practices zijn, maar we kijken ook hoe onze buitenlandse partners het aanpakken.”

Hermen: “We willen zicht krijgen op wat Nederland bedreigt en welke rol de ondermijnende criminaliteit daarin speelt. We willen snel schakelen door onze mensen met een specialisme bij een moederorganisatie in te zetten. Je wilt adaptiever zijn dan de crimineel. Nu is de crimineel ons soms een stapje voor, maar wij willen daarin versnellen door samen op te trekken. De politie is goed op de hoogte van wat er gebeurt in de criminele netwerken. Defensie is goed in plannen, vooruitwerken en scenario’s maken. De Douane weet veel van de logistieke processen. Door deze kennis en ervaring samen te brengen in een multidisciplinair Intelligenceproces, worden onze acties sneller en effectiever.”

Kim: “We zetten alle organisaties in hun kracht.”

Theo: “Het komende jaar staat in het teken van de verdere opbouw en het vergroten van de effectiviteit. Een periode om naar uit te kijken en het maakt ons nieuwsgierig wat dat allemaal gaat opleveren. Er zijn veel ideeën en wensen naar elkaar uitgesproken die we willen waarmaken.”

Hermen: “Het mooie van het MIT is dat je je ‘strepen’ aflegt en in een nieuwe organisatie stapt om een groter belang te dienen. Je bent in dialoog met elkaar, hoeft niemand te overtuigen van je eigen concept, maar maakt gebruik van elkaars kracht. Het voelt als werken voor de BV Nederland.”

Kim: “Ik heb samengewerkt met Amerikaanse collega’s die van verschillende moederorganisaties zijn. Maar als ze zich naar ons toe presenteren, doen ze dat als Team USA. Dat gevoel krijg ik ook bij het MIT.”

Theo: “Wij zijn Team NL tegen de ondernijning.”